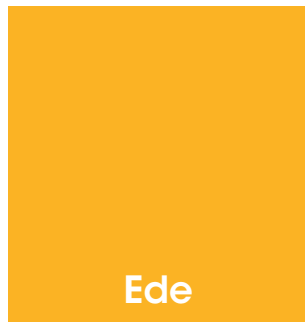

EENHEID

Bennekom

Ede

Lunteren

Oosterbeek

Rhenen

Renkum

Veenendaal

Wageningen

VOORWOORD: afdeling Ede

Houd Moed!

Enige tijd geleden kreeg ik een kaartje met de tekst: Houd moed! Reden voor mij om een boekje van Anne van der Meiden over dit onderwerp weer eens te herlezen en gedachten hierover met u te delen. Moed: een wonderlijk begrip. Wonderlijk, want wat verstaan we er eigenlijk onder? Voor iedereen kan moed weer een andere betekenis hebben. Kenmerkend voor moed is dat moed in elk geval communicatief van aard is. Moed is altijd verbonden met iets zeggen, iets doen of iets laten. Moed wordt vaak gezien als een menselijke deugd waarbij het dan vooral lijkt te gaan om heldenmoed, heldendaden verrichten of jezelf overtreffen. Grote moed, kleine moed, 'betoonde' moed (waar je een lintje voor kreeg), het bestaat allemaal. Is er nog een andere betekenis? Er is immers ook de moed om je terug te trekken en de moed om te durven verliezen en dan weer verder te gaan. Moed opent een weg naar voren, het is een kracht om te overleven, om te winnen, waardig verder te kunnen en rechtvaardig te handelen. Je kunt elkaar ook moed inspreken en elkaar versterken.

Wat komt er eigenlijk terecht van toegewenste moed? We wensen de ander vaak moed toe bij een ziekbed of bij een crisis in het leven. Of we moedigen ons zelf aan: 'Kop op, laat de moed niet zakken, je moet verder'. Bemoediging heeft dus vaak te maken met moed inspreken in moeilijke situaties. Het is nauw verbonden met het begrip troost. Bemoedigen is een opbeurend aanspreken en tegelijkertijd gaat het ook dieper. Het is ook een oproep tot herpakken: 'Kijk terug en beleef, als het kan, de moed van toen, laat je

moed niet afnemen door wat er nu gebeurt'. Wat eens zekerheid bood, wat eens liefde betekende, wat een prachtige werkelijkheid was, laat dat niet schieten! Verliezende mensen hebben op momenten van ernstige ziekte of dood van geliefden de neiging kleine stukjes moed te verzamelen door hun herinneringen aan het werk te zetten. Weet je nog hoe goed ze toen was? Weet je nog wat hij bij zulke gelegenheden altijd zei? Samen foto's terug kijken leveren prachtige herinneringsmomenten op. En zo kunnen er tegenkrachten voor verdriet opgeworpen worden en daar mogen we (opnieuw) moed uit putten. Het is als een schalieachtig boorwerk in de diepere lagen van onze herinneringen om er spirituele kracht uit te halen. Er worden door verschillende mensen ook verschillende signalen uit het verleden van een persoon verzameld. Het kan een bonte verzameling worden. De herinneringen zijn allemaal echt, maar de een troost zich nu eenmaal met andere herinneringen dan de ander en put er ook andere moed uit. Het criterium is of je er weer verder mee kunt. Moed wil immers altijd verder. Welk verlies je ook te betreuren hebt, welke tegenslag je ook te overwinnen hebt, probeer te doorgronden bij het vooruitkijken waar het op aankomt. Probeer er achter te komen wat je er doorheen draagt, wat je verder brengt. Moed verzamelen is dan een denkpad aanleggen om vervolgens stapje voorstapje verder te gaan.

In de maand november kunnen we op verschillende momenten stil staan bij verlies. Op 2 november wordt er op veel plaatsen Allerzielen gevierd. En, meer vanuit de protestantse traditie, gedenken we op de laatste zondag van het kerkelijk jaar, 25 november, de overledenen. Dagen van herinneringen ophalen en elkaar troosten.

Ik wens u licht op uw pad om moedig voorwaarts te gaan. Probeer het vol te houden, ook al bent u halverwege al veel moed kwijt geraakt, en koester de stukjes moed die u gaandeweg hebt verzameld.

Marieke de Vries-Hofman
Pastoraal Werker
VrijzinnigeGeloofsgemeenschap Ede

Meer lezen?

Anne van der Meiden: *'Moed houden, gedachten over dapper leven'*.

Moed heet de gestalte die dapperheid (soms) aanneemt. Moed opent in ieder geval de weg naar voren. Wie moed heeft durft iets te doen of te laten en hoopt dat het lukt. Wie moedeloos is, begint nergens aan. Moed is in elk geval niet altijd in dezelfde kracht of vorm beschikbaar.

Toon Tellegen: *'Houd moed'*.

De mol krijgt nooit een brief, en ook de pinguïn voelt zich verlaten aan de rand van de wereld. Maar het eenzaamst van iedereen voelt de egel zich, en hij vraagt zich af of er één iemand het allereenzaamst is. Toch leidt eenzaamheid niet altijd tot groot verdriet, want 'niemand mag vergeten,' zegt de egel, 'dat ik óók gelukkig ben.' De verdrietigste dierenverhalen die in 'Houd moed' zijn verzameld, bieden de lezer troost en hoop.

VIERINGEN | NOVEMBER

Zondag 4 november

Bennekom	10.30	Willem van der Meiden	
Ede	10.30	mevr. L. van Laar	VN
Lunteren	10.30	prof. Peter Nissen	R
Oosterbeek	10.00	dhr. J.J. Marinus	
Renkum	10.00	ds. M. Fernhout	R
Rhenen	10.30	mevr. W.I.J. (Irene) Hörst	VN
Veenendaal	10.00	Vrije Ruimte met Renske Velthuis	
Wageningen	10.00	poëziezondag - dhr. Droogers	

Zondag 11 november

Bennekom	10.30	regiozondag in Wageningen	
Ede	10.30	koffieochtend	
Lunteren	10.30	regiozondag in Wageningen	
Oosterbeek	10.00	ds. P.J.A. Nissen	R
Renkum	10.00	regiozondag in Wageningen	
Rhenen	10.30	mevr. C.A. (Ineke) van de Kuil	VN
Veenendaal	10.00	regiozondag in Wageningen	
Wageningen	10.00	regiozondag, Jeannette den Ouden; kinderkringen en oppas	DG

4

EENHEID

Zondag 18 november

Bennekom	10.30	zin op zondag, Marja Pruis	
Ede	10.30	mevr. M. de Vries	VN
Lunteren	10.30	ZinGdag, Geertje Timmers en Juliëtte Stout	
Oosterbeek	10.00	mevr. ds. A.G. Ochtman-de Boer	
Renkum	10.00	mevr. E. de Lange	VN
Rhenen	10.30	lezing, De evolutie van het leven, Jan van Hooff	
Veenendaal	10.00	thema-Ontmoeting	
Wageningen	10.00	Roos van Doorn	VN

Zondag 25 november

Bennekom	10.30	Peter Samwel, herdenking gestorvenen (vooraf inzingen)	VN
Ede	10.30	kennismaking met verschillende vormen van meditatie o.l.v. Andries Scherpenzeel	
Lunteren	10.30	herdenking overledenen, Marieke de Vries	VN
Oosterbeek	10.00	mevr. ds. H.J.M. van der Woude	R
Renkum	10.00	mevr. Hörst, herdenking overledenen	VN
Rhenen	10.30	herdenking overledenen, mevr. K.M.(Kiki) van Holst-van-der Waarde	VN
Veenendaal	10.00	gedenken en vieren	
Wageningen	10.00	gedachtenisviering, Jeannette den Ouden, kinderkringen en oppas	DG

ALGEMENE AGENDA | NOVEMBER

3	Rhenen	workshop, zingen, spelen, improviseren, Margriet Lenglet	10.00
4	Renkum	Renske Velthuis	10.00
6	Lunteren	thee met een thema	14.00 - 15.30
6	Rhenen	film: Three Billboards Outside	20.00
8	Bennekom	lezing door Alain Verheij	20.00
9	Bennekom	moment van gedenken	19.30
9	Renkum	meditatieve dans	10.00
10	Bennekom	opening expositie	15.00
10	Rhenen	jaarvergadering	10.00
10	Rhenen	concert, De Groote Oorlog, zang, cello, piano en voordracht	20.00
11	Wageningen	regiozondag	10.00
12	Ede	gelegenheidskoor o.l.v. Guus van Wolde	19.30
13	Renkum	stiltekring	12.00
13	Bennekom	open tafel	17.15
15	Lunteren	filmavond: La Vache	19.30
16	Bennekom	Taizé-viering	19.30
16	Renkum	meditatieve dans	10.00
18	Rhenen	lezing, De evolutie van het leven, Jan van Hooff	10.30
19	Ede	gelegenheidskoor o.l.v. Guus van Wolde	19.30
20	Rhenen	film in het kader van 'Nederland Leest', thema: 'voeding'	20.00
23	Renkum	meditatieve dans	10.00
22	Renkum	koffie met Henk Spijker	10.00
25	Ede	kennismaking met verschillende vormen van meditatie o.l.v. Andries Scherpenzeel	10.30
27	Bennekom	Eetcafé van Ontmoeting	17.45 - 19.45
30	Renkum	meditatieve dans	10.00
30	Rhenen	koffie met Monique	10.00

Bennekom

Vrijzinnigen Bennekom

Voorganger: Peter Samwel
Panoramaweg 105
6721 MK Bennekom
tel. 0318 784334
mob. 06-40359838
e-mail: petersamwel@telfort.nl

Secretaris: vacant
e-mail: info@vrijzinnigenbennekom.nl

Post- en bezoekaadres: De Ontmoeting, Emmalaan 1, 6721 ET
Bennekom
tel. 0318 430226
banknr. Vrijzinnig Bennekom: NL78INGB0000870161
www.vrijzinnigenbennekom.nl

IN MEMORIAM: op 6 oktober 2018 jl. overleed op 85 jarige leeftijd Henk Luning. Op vrijdagmiddag 12 oktober vond in de Ontmoeting de afscheidsdienst plaats. Henk werd in november 1932 in Den Haag geboren. De wortels van de familie Luning liggen in Ruinen, van een Drentse boeren familie. Henk was de oudste. Na Henk werden zijn broer en zusje geboren. De familie ging ieder jaar naar Ruinen. In de oorlog en vooral in de hongerwinter logeerden Henk en zijn broer in Ruinen, waar ze graag met hun neefjes en nichtjes speelden. In de oorlogstijd ging hij naar de lagere school en daarna naar het gymnasium, beiden in Den Haag. In zijn jeugd ontdekte Henk zijn liefde voor de natuur. Deze liefde voor de natuur deed hem besluiten om landbouweconomie, tropische landbouw bij de Landbouw Hogeschool in Wageningen te gaan studeren. Hij vond het zijn taak om zijn kennis en kunde over te brengen op mensen in de ontwikkelingslanden die dit goed konden gebruiken.

In 1952 ontmoette hij Gerda, tijdens een roeifeest bij Kasteel Nijenrode. Henk en Gerda waren vanaf dat moment onafscheidelijk. Ze trouwden

en kregen drie kinderen: Josine, Marianne en Jan Paul. Ze gingen wonen op Algemeer 24 in Bennekom. Op de hoek van de straat bevond zich de NPB kerk. Henk was vrijzinnig hervormd opgevoed en Gerda kwam ook uit een NPB nest. Niet alleen het kerkelijke gedeelte, maar ook de spelgroep vond vooral in Henk een enthousiaste speler. Henk was 6 jaar voorzitter van de Spelgroep en speelde met passie in meer dan 30 stukken, vaak een hoofdrol. Tevens zat Henk 4 jaar in het landelijk bestuur van de NPB. Henk en Gerda hebben vier kleinkinderen gekregen en sinds dit jaar een kleindochter, met momenteel de tweede kleindochter op komst. Henk smolt toen hij hoorde dat hij overgrootvader ging worden van het jonge leven!

Henk werkte in vele Afrikaanse landen, o.a. in Nigeria, Suriname, Bangladesh en in de Filippijnen. Het gezin verhuisde steeds mee naar deze landen, waarbij Gerda de manager was en hem onvoorwaardelijk steunde. Een tragedie in hun leven was het overlijden van Jan Paul, hun zoon, bij een verkeersongeluk in 2011. De ziekte van Alzheimer was toen al geruime tijd in zijn leven. Ook Gerda kreeg deze hersenziekte. Hun kinderen hebben lange tijd voor ze gezorgd. De laatste jaren woonden ze met veel plezier in Rumah Kita, Indonesisch verpleeghuis in Wageningen. Gerda heeft hier een half jaar gewoond en Henk bijna twee jaar langer. In deze tijd heeft hij zijn schillen afgelegd en in al zijn kwetsbaarheid en puurheid is hij van Professor Luning, mens Henk Luning geworden. Hij werd door velen als een zeer warm mens ervaren. Voor Henk gold: 'blijven geloof, hoop en liefde, maar het meest van al de liefde'. Henk leeft voort in de harten van zijn dierbaren.

DONDERDAGAVONDLEZING: door **Alain Verheij**
Heilige huisjes in deze tijd. Wat bezielt een
21e-eeuwse westerling om zich nog te verdiepen
in verhalen over God?

Datum: donderdag 8 november
Aanvang: 20.00 uur
Kosten: € 7,- (leden) / € 10,- incl. koffie/thee.
U hoeft zich voor deze lezing niet op te geven

MOMENT VAN GEDENKEN: op vrijdag 9
november om 19.30 uur in de Oude Kerk
aan de Dorpsstraat begint een moment van
gedenken met stilte, muziek en een woord van
herinnering door Peter Samwel. Daarna verlaten
wij met brandende kaarsjes de kerk om naar de
begraafplaats te gaan.

ONTMOETING IN DE KUNST: feestelijke opening
10 november om 15.00 uur

OPEN TAFEL: de open tafel bestaat uit een
groep mensen die 1 x per maand op de
tweede dinsdagavond van de maand samen
een maaltijd gebruiken. In november is dat op
dinsdag de 13e om 17.15 uur.

Nieuwe gasten en ook nieuwe kokers /kooksters
zijn van harte welkom. Opgave uiterlijk vier dagen
voor de geplande datum bij. mevr. Inge Reitsma,
te. 0317 840286 e-mail: inge.reitsmavink@gmail.
com De kosten van de maaltijd zijn € 5,-

TAIZÉ-VIERING: op vrijdag 16 november wordt
om 19.30 uur in de katholieke kerk aan de
Heelsumseweg 1 in Bennekom een Taizé-viering
gehouden, georganiseerd door de Raad van
Kerken.

ZIN OP ZONDAG: door **Marja Pruis**
Is de mens niet teveel van zichzelf gaan

houden? De smalle grens tussen narcisme en
zelfverliefdheid en tussen zelfvertrouwen en
egomanie.

Muziek: Neochorion
Datum: zondag 8 november

CAFÉ VAN VERDIEPING: met **Nellien Klomp:**
'Engelen om je heen'.

Belangstellenden kunnen zich met elkaar
verdiepen in onderwerpen van levens-
filosofische, maatschappelijke en spirituele aard.

Datum: maandag 19 november
Aanvang: 20.00 uur
Locatie: A&A Veenderweg 3 Bennekom
Entree: € 12,50, incl. één kopje koffie of thee

Entreekaartjes kunnen vooraf bij boekhandel
Novita aan de Dorpsstraat in Bennekom worden
gekocht en zijn ook verkrijgbaar aan de zaal.

7

EETCAFÉ VAN ONTMOETING: deze keer op
dinsdag 27 november.

Het Eetcafé wordt georganiseerd op elke **vierde
dinsdag** van de maand van 17.45 tot 19.45
uur. Dit om ouderen meer mogelijkheden tot
contact en vooral gesprek te bieden. Er wordt in
'Grand Café de Baron' in gebouw Walraven een
eenvoudige maaltijd verzorgd. Hierna praten
alle aanwezigen over het thema: 'Loslaten en
Meenemen'. Voor de ouderen zou het leuk
zijn als ook wat 'jongere' vrijwilligers zouden
meedoen. U kunt zich aanmelden bij Tineke
Kwant kwantploos@upcmail.nl

VAN DE LEDEN: *opgezegd als begunstiger:* Mevr.
Lammers, Bennekom. *Nieuwe begunstiger:* Dhr.
Reinder Schoonhoven, Lunteren en Pim Spijker,
Wageningen. *Nieuw lid:* Erik Basset, Bennekom

PENDELDIENST: minder mobiele leden of begunstigers die willen deelnemen aan activiteiten op de zondagmorgen kunnen gebruik maken van de autependeldienst. Als u wilt rijden, geef u dan op bij Inge Reitsma-Vink. tel. 0317-840286 e-mail: inge.reitsmavink@gmail.com

Als u gereden wilt worden kunt u contact opnemen met mevr. Siti van de Dussen 0318-416921 U kunt bellen op vrijdagmiddag, avond en zaterdagmorgen.

Het actuele programma is te vinden op:
www.vrijzinnigenbennekom.nl

Ede

Vrijzinnige Geloofsgemeenschap Ede

Voorganger: pastoraal medewerker
Marieke de Vries
Tel.: 06 53569094,
e-mail: voorganger@vrijzinnigen-ede.nl

Secretaris: Gerdine Gaikhorst
Monnetsingel 57 6717 RA Ede
Tel.: 06 13909384
e-mail: secretariaat@vrijzinnigen-ede.nl

Kerkgebouw: Ericalaan 1, 6711 MZ
Tel.: 06 24852978
Rekeningnummer: NL61 INGB 0000950104
Rekeningnummer Agapè: rek.nr. zie afdeling.
Website: www.vrijzinnigenede.nl

ZINGEN: met Guus van Wolde

Guus van Wolde laat je vrij zinnig zingen. Drie maandagavonden laat Guus ons bekende pop/musical liederen zingen. De inhoud van de liederen zit vol zingevingsvragen of antwoorden. Daarmee dus goed geschikt voor een vrijzinnige viering op 2 december waar Loes van Laar de liederen aan elkaar verbindt. Voor haar de kunst om 'gewone' liederen van bekende artiesten te herkennen als vrijzinnige teksten en melodieën.

Guus van Wolde, is een Bennekomse componist en singer-songwriter. Hij componeert muziek voor films, games en musicals, en breidt regelmatig zijn repertoire uit met zelfgeschreven liederen. Na zijn debuut op tv schreef hij verder aan diverse projecten. Zo schreef hij de muziek voor de musical Julia's Hoop, die door Stichting Tekstpierement werd beloond met een aanmoedigingsprijs, en werkte hij samen met onder anderen Tony Neef, Paul van Ewijk en Hein Gerrits. In 2014 werkte Van Wolde mee aan de voorstelling The Rozettes, waarin Frank Sanders na 17 jaar zijn comeback in het theater maakte. Hij is regelmatig de pianist tijdens vieringen waarin Loes van Laar voorgaat. Guus heeft al enkele jaren een succesvolle theaterschool

voor kinderen. <https://www.guusttheaterschool.nl>
Het is van belang dat u 'in principe' alle zangavonden en de uitvoering aanwezig kunt zijn om de continuïteit van het koor te waarborgen.

Data: maandag 12, 19, 26 november
Tijd: 19.30-21.30 uur
Uitvoering: zondag 2 december om 10.30
Kosten: € 15.- voor drie avonden, te voldoen op de eerste repetitieavond.

KENNISMAKING MET MEDITATIEVORMEN: o.l.v. **Andries Scherpenzeel**

Een tekst, een woord of beeld en tijd van stilte vormen de ingrediënten voor dit samenzijn. We keren in tot onszelf en tot God en luisteren naar een woord en muziek.

Samen stil worden, een rustmoment hebben, een ieder beleeft het op zijn/haar eigen manier voor jezelf en toch samen.

Andries Scherpenzeel verzorgt regelmatig meditatiebijeenkomsten voor (kleine) groepen mensen. Voor hen die willen oefenen in meer bewustwording en controle over de gedachten in hun hoofd en op zoek willen gaan naar wie ze diep van binnen zijn. Vandaag een kennismaking met verschillende vormen.

Datum: zondag 25 november
Tijd: 10.30 uur
Entree: uw vrijwillige bijdrage met een richtbedrag van € 5.- wordt op prijs gesteld.

PASTORALE ZORG: inmiddels is Marieke de Vries gestart met haar werkzaamheden als pastoraal medewerker. Op 30 september

heeft zij kennis gemaakt met de leden. Mocht u behoefte hebben aan pastorale zorg dan kunt u dit kenbaar maken bij Marieke zelf, Henny Wamelink of dit aangeven bij één van de bestuursleden. Marieke is te bereiken op: 06 53569094.

DE ALTERNATIEVE KERSTBOOM: wat zou u het liefste in een doosje willen doen.

Inmiddels zijn er al een aantal dozen voor de kerstboom ingeleverd. De boom mag echter nog een stukje groeien. Het maakt niet uit of u al een doos, of meerdere, ingeleverd heeft of niet. Neemt u gerust nog een schoenendoos mee naar huis en versier de binnenkant op geheel eigen, creatieve wijze. Inleveren kan tot 18 november in de kerk, daarna gaan we de kerstboom optuigen. Hoe meer dozen, des te groter onze kerstboom.

Voor vragen kunt u terecht bij Nelke Schaap; tel:06 30061630

EXTRA ALGEMENE LEDENVERGADERING: op zondag 9 december 2018 staat, in plaats van een koffieochtend, een extra algemene ledenvergadering op het programma. Doel van dit overleg is het informeren van de leden over de voortgang van de opheffingsprocedure. Tevens is er gelegenheid tot het stellen van vragen. Noteert u deze datum alvast in de agenda.

VAN DE LEDEN: Hans en Sigrid van de Werf kiezen ervoor om lid te worden van de landelijke organisatie. Zij hebben hun lidmaatschap bij de afdeling Ede *opgezegd*.

Nadat Loes van Laar afscheid heeft genomen van onze afdeling heeft zij zich *aangemeld als lid*. Van harte welkom bij onze afdeling.

BESPREEK HET SAMEN

Een selectie uit het seizoen 2018-2019

Volledige programma:
www.bespreekhetsamen-ede.nl

Op donderdag 8 november 2018 om 20:00 uur
in de Beatrixkerk door **Bert Engelfriet**

Religieuze noties van Friedrich Nietzsche

Friedrich Nietzsche (1844-1900) is een van de invloedrijkste denkers in het moderne Europa. Over zijn werk zijn duizenden boeken geschreven. Zijn radicale kritiek op de cultuur van het Westen is vaak misverstaan.

Op donderdag 15 november 2018 om 20:00 uur
in de Kerkelijk centrum Emmaüs door **Theo Hop**
Russisch-Orthodoxe muziek

Muziek om stil van te worden. Prachtige a-capella gezongen liederen uit de liturgie van de Russisch-orthodoxe kerk.

10
EENHEID

Op zaterdag 24 november 2018 om 17:00 uur in
de Oude Kerk door BHS projectkoor en orkest

Uitvoering Bachcantate

We voeren dit jaar weer een advents cantate van Bach uit tijdens een vesper dienst. Namelijk: 'Nun Komm der heiden heiland BWV 62'. Laat u inspireren door de mooie muziek.

AUTODIENST:

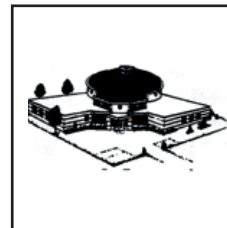
04	Jan Wamelink	636620
11	Ingrid Neuteboom	635461
18	Nelke Schaap	06 30061630
25	Hilde Hijwegen	415461

Diensten in DE RIETKAMPEN
Kerkelijk Centrum Emmaüs
Laan der Verenigde Naties 94

Emmaüs Rietkampen.

Aanvang diensten 10.30 uur

04	ds J.P. Prenger
11	ds. A. J. van Zanden
18	gave viering
25	ds. J.P. Prenger

Lunteren

Vrijzinnig Lunteren

Secretaris: Gineke van Hoogdalem,
Rogakker 10
6741 ER Lunteren
tel. 0318 484566
e-mail ginekev@hotmail.com

Kerkgebouw: Dr. Kimmijserlaan 28
Rekeningnummer: NL94RABO0337544298
Website: <https://www.vrijzinniglunteren.nl>

ALV: op donderdagavond 1 november heten we alle leden en begunstigers welkom op onze halfjaarlijkse ALV.

Aanvang: koffie vanaf 19.30 uur; start vergadering om 20.00 uur

THEE MET EEN THEMA: op de eerste dinsdag van elke maand organiseren wij 'Thee met een Thema'. Tijdens deze middag komen we gezellig samen en praten over een thema. Eigen inbreng is mogelijk, maar niet noodzakelijk. De middag wordt geleid door Klaske Heida.

Datum: dinsdag 6 november
Tijd: van 14.00 tot 15.30 uur
Kosten: € 2,-
Contactpersoon: Klaske Heida, 0318 300969

FILMAVOND: 'La Vache', Franse komedie (2016), geregisseerd door Mohamed Hamedi.

De Algerijnse landbouwer Fatah is in de ban van zijn koe Jacqueline. Hij droomt ervan haar mee te nemen naar de landbouwbeurs te Parijs en weet heel zijn dorp te verrassen wanneer hij ook daadwerkelijk een uitnodiging voor deze beurs krijgt. Fatah, die nooit eerder zijn boerderij heeft verlaten, neemt de boot naar Marseille om van daaruit samen met Jacqueline te voet naar Parijs te gaan.

Vanaf 19.30 uur wordt u ontvangen met een kop koffie of thee. Om 20.00 uur begint de film en na afloop is er gelegenheid om na te praten en een glaasje te drinken.

Datum: donderdag 15 november
Tijd: van 19.30-22.00 uur
Kosten: richtbedrag € 5,-
Contactpersoon: Daan Jordens, 0342-491297

STILTE-UUR: met elkaar in stilte aanwezig zijn, geïnspireerd op het initiatief 'stadsverlichting' (www.stadsverlichting.nu). Tijdens dit stilte-uur zijn stoelen en meditatiekussens aanwezig. Eenieder is vrij om na verloop van tijd van een zit- naar loopmeditatie te gaan of anderszins te bewegen zolang hij/zij dat prettig vindt om vervolgens de zitmeditatie weer voort te zetten.

Data: in november elke zondagavond
Tijd: van 20.00 tot 21.00 uur
Kosten: € 2,- per avond
Contactpersoon: Theresia Kamphuys,
theresiakamphuys@gmail.com

VERSLAG VAN UNIEK BEZOEK AAN HET SCHIP:

woensdag 12 september organiseerde Vrijzinnig Lunteren, samen met Martinus van Milt van Van Milt restaurateurs, een bezoek aan Het Schip in Amsterdam. Museum Het Schip is opgenomen in het fabelachtige woningbouwcomplex ontworpen door architect Michel de Klerk in Amsterdam West. Het Schip wordt nog steeds bewoond en het museum is gevestigd in verschillende delen van het gebouw, waar je ook kunt zien hoe men voor en na de woningwet was gehuisvest.

'Niets is mooi genoeg voor de arbeider, die al zo lang zonder schoonheid heeft moeten leven.' Een prachtige uitspraak van Michel de Klerk. Architect De Klerk behoorde tot de Amsterdamse School. Een groep architecten die rond 1920 uitbundig de dynamiek en de structuur van de architectuur tot uiting bracht. Dat gebeurde met expressieve kleuren en materialen en rijke versieringen.

In de Spaarndammerbuurt in Amsterdam staat het geweldige resultaat van het idealisme van De Klerk: Het Schip waar de arbeider in schoonheid kon leven. Het expressionistische woningblok is wereldberoemd en wordt in de volksmond Het Schip genoemd, want als je langs de gevel kijkt, is een schip dat door de golven vaart te ontdekken.

Na het welkom en de koffie, vertelden Ciska van der Leeden, Martijn Hendriksen en Martinus van Milt aan onze groep van ruim 35 deelnemers over de restauratie van Het Schip die net afgerond is. De bevlogenheid van Ciska, Martijn en Martinus spatte ervan af! En zij kregen een uniek inkijkje in hoe zo'n restauratie in zijn werk gaat. Van onderzoek van stenen en cement (of heet het mortel?) tot het vinden van Brussels zand wat precies de juiste structuur heeft. Van 1.000

vergaderuren tot 150.000 stenen die met de hand gesorteerd zijn op kleur tot het metselen van een leeuwenkoppen of zijn het naga's?

We genoten van een voortreffelijke lunch, waarna het gebouw uitgebreid bekeken werd onder leiding van gidsen van museum Het Schip. Door de inleidingen vooraf kijk je met andere ogen en zie je veel meer. Wat een prachtig gebouw staat daar in Amsterdam. Niet voor niks komt het mogelijk op de Unesco Werelderfgoedlijst.

Tot slot: dank aan Johanna Scholte en Martinus van Milt voor het organiseren van deze prachtige excursie.

Gert van Dalen

(ook te lezen als nieuws op onze website www.vrijzinniglunteren.nl)

Oosterbeek

Voorganger: dhr. Peter Nissen
Berg en Dalseweg 296
6522 CN Nijmegen
tel: 06 44107308
email: peterjanissen@hotmail.com

Secretaris: mevr. G.M.M. Versteegen,
Benedendorpsweg 55
6862 WC Oosterbeek
tel: 026-333611
email: secretaris@kerkoost.org

Kerkgebouw: Wilhelminastraat 10
tel. kerk: 026 3340693
Rekeningnummer: 938060
Website: www.remonstranten.org/oosterbeek

ONTROERING: tijdens de avonden van onze filmkring valt het woord 'ontroering' nogal eens. Mensen noemen een film ontroerend, of minstens bepaalde scènes in een film. Sommigen worden zo ontroerd door een film dat ze liever niet blijven voor de nabespreking; zij willen de ontroering graag voor zichzelf houden. Anderen willen de ontroering juist delen met anderen. En soms ontdekken ze dan dat die anderen helemaal niet ontroerd werden door de film.

Ontroering is een raar woord. Het lijkt bij het eerste gehoor misschien te bedoelen dat we juist van geroerdheid ontdaan moeten worden, zoals in ontharen. Het woorddeel 'ont' kan in samenstellingen in de Nederlandse taal twee bijna tegenovergestelde zaken betekenen. Bij de eerste groep woorden wijst 'ont' op de verwijdering van iets: ontharen is het verwijderen van haar, ontstressen is het verwijderen van spanning, ontketenen is het losmaken van ketens, ontmaskeren is het wegnemen van een masker, ontlasten is het verwijderen van een last. En ga zo maar door: ontgiften, ontzorgen, ontzenuwen. Maar er zijn ook ont-woorden die juist het begin van iets aangeven: ontwaken is het begin van onze waakzaamheid, ontbijten is het begin van ons bijten, ontdooien het begin van de dooi.

En ook dit rijtje kan nog flink uitgebreid worden: ontploffen, ontkiemen, ontbranden, ontsteken, ontstaan.

Ontroering hoort bij die tweede groep: de ontroering is het begin van onze geraaktheid door iets. 'Aangedaanheid van het gemoed' zegt de Dikke van Dale. Kunt u gemakkelijk ontroerd worden? Ik wel, ik geef het eerlijk toe. Ik uit het niet gemakkelijk. U zult mij niet snel zien huilen. Maar ik kan wel diep ontroerd worden. Niet door oppervlakkige sentimentaliteit. Die brengt mij eerder aan het lachen. Ik word niet ontroerd door de aanblik van 'jonge sla in september, net geplant, slap nog, in vochtige bedjes', zoals het te pas en te onpas aangehaald gedicht 'Jonge sla' van Rutger Kopland het zegt. Nee, jonge sla kan mij niet ontroeren. Maar het levensverhaal van mensen wel, het verhaal van jonge en van oude mensen. De verhalen over gekwetstheid van mensen, over de blessures die mensen in het leven oplopen, hun krassen en schrammen. Maar ook verhalen over hoe mensen weer opstaan uit het stof, over hoe ze licht en bemoediging vinden in duisternis en diepe ellende, over hoe ze doorzetten in ogenschijnlijk uitzichtloze situaties.

Ontroering staat aan het begin van iets: van een houding waarin je je laat raken door mensen, waarin je om mensen bekommerd bent, waarin je kunt meevoelen met mensen. Ontroering zet iets in beweging. Die beweging zit ook in het woord 'emotie' en nog duidelijker in 'gemoedsbeweging'. Het is een beweging die diep van binnen begint en zich geleidelijk een weg baant naar buiten, naar ons handelen. We spreken ook wel van 'zielenroerselen': bewegingen in ons innerlijk. Niemand kan ze zien. Alleen de persoon die ze ondergaat, is zich

ervan bewust. De oorsprong van de ontroering ligt echter in iets buiten ons innerlijk: in een beeld, een tekst, een klank, een verhaal, een ontmoeting (ook al weer zo'n vreemd ont-woord). Iets buiten ons laat ons gemoed volschieten, brengt het in beweging, en die beweging welt in ons op en wil naar buiten. Zij wil zich uiten. In een daad van compassie.

Ik wens ons allemaal veel ontroering toe.

Ds. Peter Nissen

ACTIVITEITEN

KORT MEDITATIEF MOMENT: op de eerste donderdagavond van de maand is er in de Remonstrantse kerk in Oosterbeek een kort meditatief moment. Er wordt een tekst gelezen, er wordt een lied gezongen, er kan van gedachten gewisseld worden, maar vooral willen we samen stil zijn. Daarna gaat ieder weer – geïnspireerd, zo hopen we – huiswaarts.

Iedereen is van harte welkom!

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Miriam Schröder (m.schroder@hetnet.nl).

Datum: donderdag 1 november
Plaats: Remonstrantse kerk,
Wilhelminastraat 10 Oosterbeek
Tijd: 20.00 uur
Kosten: geen
O.l.v.: Ds. Peter Nissen

FILMKRING: 'Frantz'

'Frantz' is een ontroerende Frans-Duitse dramafilm uit 2016 van François Ozon. De Franse soldaat Adrien Livoire schiet tegen het einde van de Eerste Wereldoorlog in de loopgraven de Duitse soldaat Frantz Hoffmeister dood. Hij krijgt wroeging en gaat na de oorlog naar

Duitsland om de familie van Frantz te bezoeken. Hij vertelt dat hij Frantz als student in Parijs heeft gekend. Anna, de verloofde van Frantz, krijgt gevoelens voor hem. Adrien vertelt haar de ware toedracht van de dood van Frantz, waardoor zijn verhouding met Anna op de proef wordt gesteld.

Datum: zondag 11 november
Plaats: Filmhuis Oosterbeek,
Weverstraat 85 te Oosterbeek
Tijd: 15 uur, zaal open om 14.30 uur
Kosten: € 7,50 voor leden en vrienden,
€ 10,- voor anderen.

LEZINGENREEKS: 'Geloven in vrijheid': hoe verhouden geloof en vrijheid zich tot elkaar? Op donderdag 15 november 2018 sluit prof. dr. **Peter Nissen** de lezingenreeks 'Geloven in vrijheid' af met een lezing over 'Vierhonderd jaar opkomen voor rekkelijkheid'.

Peter Nissen is, behalve predikant van de remonstrantse gemeente van Oosterbeek, hoogleraar Oecumenica aan de Radboud Universiteit in Nijmegen. Hij zal spreken over de ontwikkeling van de geloofsbeleving onder remonstranten in vier eeuwen geschiedenis. Daarover schrijft hij ook een boek, dat in 2019 zal verschijnen.

Datum: donderdag 15 november
Plaats: Remonstrantse kerk,
Wilhelminastraat 10 te Oosterbeek
Tijd: 20.00 uur
Kosten: € 7,50 voor leden en vrienden,
€ 10,- voor anderen.

LUNCHBIJEEENKOMST: een gezonde driegangen-lunch in de grote consistorie van de kerk, in combinatie met een inleiding om over na

te praten: dat is de succesformule van de lunchbijeenkomsten.

WYTSKE DIJKSTRA komt vertellen over de **IARF:** de International Association for Religious Freedom (IARF) is voortgekomen uit het Internationaal Verbond voor Vrijzinnig Christendom en Godsdienstvrijheid, dat mede door remonstranten is opgericht. Later speelde de Leidse remonstrantse hoogleraar L.J. van Holk een belangrijke rol in de IARF. Hij nam namens de IARF als waarnemer in Rome deel aan het Tweede Vaticaans Concilie.

De remonstrantse predikante Wytske Dijkstra was van 2014 tot 2018 voorzitter van de IARF. Tijdens deze lunch komt zij vertellen over deze organisatie, die zich wereldwijd sterk maakt voor de vrijheid van godsdienst en levensovertuiging.

Datum: vrijdag 30 november
Plaats: consistoriekamer van de
Remonstrantse kerk,
Wilhelminastraat 10 te Oosterbeek
Tijd: 12.00 uur tot 13.30 uur
Kosten: inclusief lunch, € 10,- voor leden en
vrienden, € 12,50 voor anderen

Aanmelden: uiterlijk woensdag 28 november bij
gverstee@xs4all.nl of telefonisch 026 333 6114

Voor informatie over activiteiten kijkt u op de
website: www.remonstranten.org/oosterbeek

Renkum

Geloofsgemeenschap Vrijzinnig Renkum

Voorganger: vacature

Secretaris: Roos Kwakernaak
tel: 026 - 3334059
e-mail: rooskwakernaak@hotmail.com

Kerkgebouw secretariaat:
Utrechtseweg 119
6871 DR Renkum
Tel. kerk: 06 23883386
Rekeningnummer: NL16 INGB 0000 9045 48
Website: www.vrijzinnigrenkum.nl

MEDITATIEVE DANS: het thema deze maand is 'Loslaten en verbinden'.

Data: vrijdagen 2, 9, 16, 23 en 30
november

Aanvang: 10.00 uur

Plaats: Rijnkapel

ALGEMENE LEDENVERGADERING: zoals gebruikelijk wordt ook dit najaar de algemene ledenvergadering gehouden, waarbij het jaarverslag van ons verenigingsjaar en de financiële stukken aan de orde komen. Deze zullen u evenals de agenda tijdig bereiken.

Datum: woensdag 7 november
Aanvang: 15.00 uur (vanaf 14.45 uur is er thee en koffie)

Plaats: Rijnkapel

REGIOZONDAG: dit jaar zijn alle afdelingen in onze regio te gast in de Arboretumkerk te Wageningen. Om 9.30 uur zullen er een paar auto's bij onze Rijnkapel in Renkum klaar staan zodat we met elkaar kunnen meerijden.

Datum: zondag 11 november
Aanvang: 10.00 uur
Plaats: Arboretumkerk Wageningen

STILTEKRING: als je je overgeeft aan wat is en zo helemaal aanwezig wordt, verliest het verleden al zijn macht. Dan gaat het rijk van Zijn open, dat door het verstand verduisterd was. Opeens komt er een grote stilte in je op, een onpeilbaar gevoel van vrede. En in die vrede is er grote vreugde. En in die vreugde is er liefde. En helemaal in de binnenste kern is het heilige, het onmeetbare, Dat waarvoor geen naam is.' (Eckhart Tolle)

Datum: dinsdag 13 november

Aanvang: 12.00 - 12.30 uur

Plaats: Rijnkapel

POEZIEKRING: gezien de tijd van het jaar waarin we gewend zijn de overledenen te herdenken kozen we voor het thema 'Dood'.

Datum: dinsdag 20 november

Aanvang: 14.00 uur

Plaats: Rijnkapel

KOFFIE MET HENK SPIJKER: we zingen een aantal liederen die verwijzen naar deze periode in het jaar waarin we herdenken en advent vieren. De aandacht gaat ook naar de tekst en wat je er al dan niet in raakt.

Datum: donderdag 22 november

Aanvang: 10.00 uur

Plaats: Rijnkapel

FILMAVOND: evenals in eerdere jaren worden de filmavonden samen met Vrijzinnigen Bennekom georganiseerd. Bij de afdeling Bennekom kunt u in deze Eenheid er meer over lezen. Wilt u een liif? Zet uw naam bij de affiche in de hal van onze kapel en het wordt geregeld.

Datum: donderdag 29 november
Aanvang: 19.30 uur
Plaats: De Ontmoeting, Bennekom

VAN DE LEDEN: *nieuw lid:* dhr. H. (Harm) Smit, Renkum; *opgezegd:* Dhr. L.R. (Leo) Kool v. der Molenallee 127 Doorwerth.

ACTIVITEITEN:

07	algemene ledenvergadering	15.00 uur
11	regiozondag in Wageningen	10.00 uur
13	stilteking	12.00 uur
20	poëziekring	14.00 uur
21	tuingroep	09.30 uur
22	koffie met Henk Spijker, liederen van Herdenking en Advent	10.00 uur
29	Film in Bennekom i.s.m. Vrijzinnig Renkum	19.30 uur

16

EENHEID

AUTODIENST:

04	Anneliese van Dam	0317 313616
11	Rachel Wierenga	0317 315671
18	Hendrik Harssema	0317 314328
25	Gerrit Bollen	0317 313233

KOPIJ: voor de volgende Eenheid (december) doorgeven voor 1 december aan Jenny de zwart. jenny-de-zwart@kpnplanet.nl

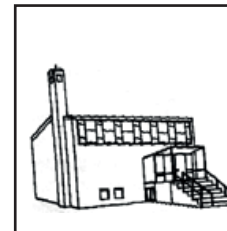
Rhenen

De Vlam

Pastor: mevr. M.M. van Zoest
tel: 0488 454354
e-mail mmvanzoest@hetnet.nl

Secretaris: mevr. Ph.H. van der Zee-Schlebaum
Rijnbandijk 61, 4043 JJ, Opheusden
tel: 0488 441160,
e-mail pien@zeetronic.nl

Kerkgebouw: De Vlam
Beukenlaan 2
Rekeningnummer: NL17ABNA0478600097
Website: www.devlamrhenen.nl
Facebook: www.facebook.com/devlamrhenen

WORKSHOP: 'Zingen, spelen, improviseren'

door **Margriet Lenglet**

Neuriën terwijl je de was ophangt, fluiten op de fiets, meezingen met de radio, aria's galmen als niemand het hoort.

Dat is het heerlijke van zingen: iedereen kan het, al denk je misschien van jezelf dat het niet mooi genoeg is. Maar daar gaat het niet om vandaag: vandaag gaan we onze stemmen verkennen en

laten we horen wat er in ons klinkt. Dat doen we door liedjes te laten opkomen uit onszelf; ons te laten horen zonder woorden. Door te spelen met klanken en te luisteren naar elkaar voorbij woorden. Door te luisteren naar de stilte en wat daar in klinkt.

Zo gaan we de dag vullen met geluid. Met zingen en luisteren en stil zijn. Je hoeft dus niet te kunnen zingen, het gaat om het plezier en de energie die je in zingen, klanken maken en luisteren kunt ervaren.

Margriet Lenglet werkt volgens de principes van Roy Hart, aangevuld met technieken uit het theater, de klassieke zang en andere werkvormen voor stem en lichaam. Ze daagt je

uit om alle kanten van je stem te verkennen en daarmee ook allerlei kanten van jezelf te (her-) ontdekken.

Margriet M. Lenglet: Praktijk voor Stem en Ziel
Joris van der Haagenlaan 26, 6814 LK Arnhem
tel.: 026 - 4430569

Opgave voor 1 nov. 2018 bij: Trudi Alblas
trudialblas@tele2.nl of 06-29564912

Aanbevolen kleding: iets waarin je je gemakkelijk kan bewegen.

Lunch: we nodigen jullie uit om iets lekkers mee te nemen dat we kunnen delen. Maak of koop iets dat jij lekker vindt, graag maakt en wilt delen. Als jij iets meeneemt voor een paar mensen dan zal de combinatie van dit alles leiden tot een overheerlijke lunch. Wij zorgen voor koffie, thee en een vegetarische soep.

Datum: zaterdag 3 november
Aanvang: 10.00-16.00uur
Kosten: € 25,- (contant op de dag zelf)

FILM: 'Three billboards', Outside Ebbing, Missouri

Zoek het plaatsje Ebbing niet op de kaart op. Het bestaat niet, en er was ook voldoende aanleiding voor de makers om een fictief stadje te kiezen. Three Billboards geeft een weinig vleidend beeld van het platteland van de VS, waar incompetentie en racisme bij de plaatselijke politie hoogtij vieren. Mildred Hayes, een alleenstaande, gescheiden moeder wier tienerdochter zeven maanden eerder verkracht en vermoord werd, huurt drie grote aanplakborden en zet er teksten op die het lakse optreden van de politiechef aan de kaak

stellen. Als gevolg van dit optreden raken zij, haar zoon en haar collega in haar winkeltje in de problemen, waarbij het behoorlijk gewelddadig toe gaat. Three Billboards won twee Oscars: de indrukwekkende Frances McDormand die de stoere Mildred speelt (beste vrouwelijke hoofdrol) en Sam Rockwell, (beste mannelijke bijrol)
Amerikaanse film, Engels gesproken, 115 minuten

Datum: dinsdag 6 november
Aanvang: 20.00 uur de zaal is vanaf
19.30 uur open
Kosten: € 6,-, inclusief consumptie

CONCERT: de Korenwinde, 'De Grote Oorlog'

Een pauzeloos, doorlopend verhaal over muziek en de Eerste Wereldoorlog. Over Ravel die na het uitbreken van de 1^e Wereldoorlog in dienst wilde maar werd geweigerd. Over een vrouw die denkt aan al het dierbare dat zij door de oorlog bedreigd voelt. Over Vermeulens opwinding over het naderende einde van de oorlog. Geïllustreerd met bekend en vooral onbekend beeldmateriaal.

Datum: zaterdag 10 november
Aanvang: 20.00 uur
Kosten: tot 19 jaar gratis,
19 t/m 26 jaar €10,-,
vanaf 27 jaar €16
inclusief een kopje koffie of thee in de pauze.

LEZING: 'De evolutie van het leven' door Jan van Hooff

De processen die ten grondslag liggen aan het ontstaan van leven op onze aarde zijn zo elementair dat het vrijwel zeker is dat gelijkaardige processen ook elders in de kosmos tot het ontstaan van 'leven' - in welke vorm dan ook - zullen leiden. Essentieel hierbij

is het ontstaan van zichzelf replicerende complexen van moleculen (in ons 'aardse' geval DNA, RNA en eiwitten). Via toenemende complexiteit en zelforganisatie ontstaan daaruit relatief stabiele, zichzelf handhavende en vermenigvuldigende levensvormen. Onder andere door taakspecialisatie organiseren deze individuele levensvormen (cellen) zich tot hiërarchisch geordende stelsels (weefsels en organen) en uiteindelijk tot een organisme dat het geheel van die functionaliteiten omvat. Op hun beurt integreren deze organismen (als individuen) in sociale verbanden en uiteindelijk in ecologische stelsels. Kenmerkend is daarbij een toenemende onderlinge afhankelijkheid van de elementaire eenheden in de overkoepelende verbanden. Specialisatie daarbinnen houdt onverbiddelijk verlies in van autonomie. De eenheden worden gedwongen tot compromissen door onderling strijdige belangen: het conflict tussen individualiteit en gemeenschappelijkheid. Dit kan gaan naar de 'solitaire' kant of naar 'kolonievorming' (denk aan mierenstaten of bijenvolken). Jan van Hooff ziet daarbij parallellen met soortgelijke processen en dilemma's in de huidige maatschappelijke en politieke spanningsvelden zoals bijvoorbeeld de keuze tussen 'in' of 'uit' de EU. Hij staat bekend om zijn enthousiasmerende en voor eenieder heldere presentaties.

Jan A.R.A.M. van Hooff (Arnhem 1936), groeide op in Burgers' Zoo te Arnhem en studeerde biologie in Utrecht en Oxford. Van 1980 tot 2001 was hij aan de Universiteit Utrecht verbonden als hoogleraar in de Gedragsbiologie, en hoofd van de onderzoeksgroep Ethologie & Socio-oecologie. Zijn interesse gaat in het bijzonder uit naar het sociale gedrag en de sociale organisatie van primaten, onderzocht

bij de chimpanseegroep in Arnhem. Daarbij ging het om zaken als conflictoplossing, sociale harmonie en stress, en de invloed hiervan op de ontwikkeling van individuele dieren, in afhankelijkheid van sociale positie, leeftijdsfase en sekse.

Datum: zondag 18 november
Aanvang: 10.30 uur
Kosten: € 9,- en € 6,- voor leden en begunstigers

FILM IN 'T KADER VAN: 'Nederland Leest' thema 'voeding'

Waarom **Nederland Leest** over eten? Omdat wij zijn wat we eten. Zonder voeding kan een mens een lange tijd, zonder water niet. Maar toch, de mens eet al heel lang niet meer om alleen maar in leven te blijven of zijn kroost te kunnen onderhouden. De mens neemt vanaf haar eerste bestaan voedsel tot zich en krijgt zo de energie om te jagen, land te bewerken om gewassen te kweken, wateren te bevissen en een schuilplek te bouwen. Vlees, vis, fruit, planten en uiteindelijk groente vormen al millennia lang de bron voor het voortbestaan van de mens. Om de honger te stillen maar ook om de juiste mineralen, eiwitten en vitamines binnen te krijgen waardoor een gemeenschap gezond blijft of zelfs sterker wordt. Soms zelfs om zichzelf te genezen, met kruiden, sapjes en crèmes. Plantaardig en dierlijk voedsel heeft al deze honderdduizenden jaren een zeer belangrijke plek in het leven van de mens genomen. Volgens de wereldberoemde schrijver Umberto Eco heeft voedsel zelfs de geschiedenis bepaald. Toen hem gevraagd werd wat in zijn ogen de belangrijkste uitvinding van de afgelopen duizend jaar was, antwoordde hij 'De veredeling van bonen en peulen in de elfde eeuw. Hun toegenomen voedingswaarde heeft

ons slimmer gemaakt en zo de Renaissance mogelijk gemaakt.' Daarom is de tijd rijp om de gehele maand november Nederland Leest 2018 te wijden aan Voeding.

Datum: dinsdag 20 november
Aanvang: 20.00 uur

ONZE BUITENDAG: traditioneel hadden we de laatste zondag van augustus weer de buitendag! Dit keer trokken we met zo'n elf personen naar Bennekom. Daar woonden we de dienst bij van Peter Samwel. Een niet zo eenvoudige maar wel boeiende overdenking met Power Point over: Levensviering, 'luisteren naar de ziel' Na de koffie gingen we verder naar Otterlo. Daar stond een huifkar klaar (met auto en geen paard) om ons mee te nemen voor een prachtige tocht over de Veluwe. Bij een mooi uitzichtpunt werd halt gehouden en konden we even de benen strekken. Weer in de huifkar had onze 'koetsier' de lunch klaar gezet en konden we genieten van soep en broodjes. Vervolgens terug naar Otterlo waar de koetsier zei: Ik kon deze groep niet stil krijgen dus niets kunnen vertellen onderweg.....!Wel was er één persoon zo 'bevoorrecht' naast hem in de auto te mogen zitten zodat zij mogelijk wel wat heeft gehoord? Geen wild gezien, wel sporen van wilde zwijnen. Maar het was prachtig weer, veel fietsers en wandelaars op de been.....Drukte alom dus lag het aan negen kwebbelende dames?? Sorry heren! In ieder geval heeft een ieder genoten hebben Grietje en ik de indruk. Grietje was mijn mede organisator en wij hebben dit met plezier gedaan.

Reina Maarleveld

AUTODIENST:

04	mevr. P. van der Zee	0488 441 160
11	dhr. A. van Holst	0317 613 597
25	dhr. J. Mulder	0317 613 639

De persoon, die zich op een bepaalde zondag beschikbaar stelt voor uw vervoer naar en van de kerk, doet dit zo nodig ook tijdens de daaropvolgende week. Bij geen gehoor kunt u ook iemand anders van de lijst bellen.

KOPIJ: voor de volgende Eenheid moet uiterlijk 1 december 2018 zijn doorgegeven aan Woukje Vierkant. E-mail: h.vierkant@hetnet.nl

Veenendaal

Het Venster

Secretaris:

Jaap van 't Riet
Dijkhorstheem 33
3907 NB Veenendaal
tel. 0318 517888
e-mail: j.vantriet@ziggo.nl

Het Venster: Vijftien Morgen 2

Rekeningnummer: NL11 TRIO 0197 6222 08 (o. n. v. NPB Veenendaal).
Website: www.hetvensterveenendaal.nl

MEDEDELINGEN: bijeenkomst 4 november met **Renske Velthuis.**

Renske Velthuis is violiste, zij componeert, dirigeert, arrangeert en geeft les. Vorig jaar studeerde zij af als Master Musician 3.0 aan het Utrechts conservatorium, een opleiding rond improvisatie, compositie en het uitvoeren van eigen werk. Daar heeft zij haar onderzoek gedaan genaamd: Creatieve maakprocessen: hoe durf je?

Renske heeft zich verdiept in wat er nodig is om

de gebaande paden te verlaten en je eigen creativiteit aan te boren. Hoe je kunt spelen met elk materiaal, hoe je een maakproces aan het borrelen en gisten krijgt...op welke signalen van binnen je wel of juist beter niet kunt reageren.

Een open ruimte in je leven, die ontstaat als er iets wegvalt, een leeg vel papier om op te schrijven of te tekenen, een zaal met toeschouwers, stilte, een 'vrije ruimte-uur' in het Venster... wat roept vrije ruimte bij jou op? Voel je je werkelijk vrij in die ruimte? Kom je ervan in beweging of verstar je juist? Wat heb je nodig om vrije ruimte te benutten zoals jij dat zou willen?

Het wordt een combinatie van luisteren, reflecteren en het samen doen van speelse oefeningen om aspecten van de mindset van 'maken' aan den lijve te ervaren.

Na afloop is er gelegenheid om na te praten onder het genot van koffie/thee/limonade

20

EENHEID

Wat is een Vrije Ruimte?

In een Vrije Ruimte wordt er ruimte gegeven aan een ieder die op zondagmorgen een eigen onderwerp op haar/zijn eigen manier vorm wil geven. Zo'n bijeenkomst is tevens bedoeld om in te vullen met 'wat er langs komt'. Er is ruimte voor talent, experiment en spontane ideeën. Een Vrije Ruimte staat ook open voor mensen van buiten Het Venster die iets interessants te melden of te delen hebben - uiteraard in overleg met coördinator Vrije Ruimte Martin Schuitemaker. Leden en donateurs kunnen de Vrije Ruimte benutten om datgene wat hen inspireert te delen of al of niet interactief, zolang dit valt binnen de missie van Het Venster. Zij kunnen dit in overleg met Martin - òf zelfstandig òf met zijn support - realiseren. Een aantal keren per jaar zal de Vrije Ruimte gevuld worden met culturele thema's. Deze bijeenkomsten worden geïnitieerd door Eveline de Kock. Wie hier vragen of ideeën

over heeft, kan met haar contact opnemen. Algemene informatie/coördinatie Vrije Ruimtes: Martin Schuitemaker

VAN DE LEDEN: Let Boer is (tijdelijk) *verhuisd* naar Torckdael, Sallandthof 48, kamer3, 6701 JG Wageningen. Zij wacht op een plaatsje in De Meent in Veenendaal.

VASTE ACTIVITEITEN IN HET VENSTER:

Contactochtenden op dinsdag 13 en 27 november, van 10.00 - 11.30 uur. Op deze ochtenden (in de even weken op dinsdag) kunnen we gezellig met elkaar praten over alles wat ons ter harte gaat. Iedereen is van harte welkom; vanaf 9.45 uur staat de koffie klaar. Opgeven hoeft niet. Informatie bij Wil Gouda: 0318- 820357.

Gespreksgroep Een Cursus in Wonderen is gestopt.

COLLECTES:

- 04 voor lezingen en voordrachten,
- 18 voor het Venster,
- 25 voor Kerk en minima.

AUTODIENSTEN:

wie opgehaald wil worden, kan bellen (tot zondagmorgen 9 uur) naar:

04	Hannie Kämink	06 44256648
11	Marjo van Rijnsoever	0318 527495
	(Regiozondag in Wageningen)	
18	Rinie van der Leer	0317 756967
25	Wil Gouda	0318 820357

Wageningen

Arboretumkerk

Voorganger: Jeanette den Ouden
Van Musschenbroekstraat 59
3514 XJ Utrecht
Tel.: 06 47207826
E-mail: jouden@arboretumkerk.nl

Secretaris: mevr. José Kok
Zwanebloemstraat 26
6871 WN Renkum
Tel.: 0317 319811,
E-mail: josekok66@gmail.com

Kerkgebouw: Hoek Arboretumlaan/Aug. Faliseweg
Rekeningnummer NPB: NL89 INGB 0000 895280
Website: www.arboretumkerk.nl

REGIOZONDAG 11 NOVEMBER: op 11 november zijn alle leden en vrienden met hun kinderen en kleinkinderen uit de regio Zuid-Veluwe Vallei van harte welkom in de Arboretumkerk in Wageningen. Het thema van de dienst is 'delen' en dat past goed bij het feest van St. Maarten dat op die dag wordt gevierd. Graag vertellen we u in de dienst meer over ons jeugdwerk en met name over de speciale aanpak, Godly Play, die we hebben ontwikkeld voor kinderen in de basisschoolleeftijd.

We hopen u om 10.00 in de Arboretumkerk te begroeten.

UITGAVE: Stichting Samenwerkingsverband Vrijzinnigen Zuid-Veluwe-Vallei. Secretariaat: mevrouw D. Gorter-Scheffer, Boterbloem 15, 6721 RC Bennekom, tel. 0318 419593, e-mail: secretariaat@vrijzinnigen-zwv.nl

Rekeningnummer: NL68 SNSB 0935 5275 59 ten name van Stichting Samenwerkingsverband Vrijzinnigen Zuid-Veluwe-Vallei, Wageningen.

Website: www.vrijzinnigen-zwv.nl

ADRESSEN VOORGANGERS EN PASTORAAL WERKENDEN

Marieke de Vries	pastoraal medewerker		06 53569094
Peter Nissen	Berg en Dalseweg 296	6522 CN Nijmegen	06 44107308
Peter Samwel	Panoramaweg 105	6721 MK Bennekom	0318 784334
			06 40359838
Jeannette den Ouden	Van Musschenbroekstraat 59	3514 XJ Utrecht	06 47207826
Annemarieke van der Woude	Kanunnik van Osstraat 6	6525 TX Nijmegen	06 20133094
mevr. M.M. van Zoest			0488 454354

REDACTIE

Liesbeth Wieringa	Kamperfoelielaan 13 6706 CV Wageningen		
	e-mail: lieswieringa@upcmail.nl .		0317 420010
Geertje Timmers	Reigerlaan 2, 6741 DC Lunteren		
	e-mail: geertjetimmers@hotmail.com		0318 482145

Kopij s.v.p. inleveren vóór de 5e van de maand bij beide leden van de redactie.
Losse abonnementen Eenheid: € 20,- per jaar (10 nummers), opgave bij Dieneke Gorter, secretariaat@vrijzinnigen-zwv.nl

Ook voor overige vragen kunt u zich tot haar wenden.

Vrijzinnigen Zuid-Veluwe-Vallei